

valoribus, vt premittitur, plenius persoluatur · Jn cuius rei testimonium sigilla discretorum virorum · videlicet · Tubbonis Erikson proloquoris prowincie Vestbo · domini Petri jn Wiuilsthodum prepositj et Arwidi Pätersson cum proprio meo sigillo presentibus sunt 15 appensa · Datum anno Domini M^occc^ol^oxxx^o primo, jn sexta feria proxima ante festum beate Margarete virginis et martiris Eiusdem.

På baksidan: k: x vij

Sigill: nr 1 endast remsa; nr 2 runt av brunt vax, diameter 2,0 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 95): [.] Tobba Eri[...]; nr 3 spetsovalt av brunt vax, 2,2 x 1,7 cm (emblemsigill): S' · Petri · sacerdotis; nr 4 20 endast remsa.

17 Eiusdem] *Härefter radutfyllande tecken.*

10458

1381 juli 22

Stäkeholms slott

Riddaren Birger Ulfsson säljer i öppet brev 26 2/3 alnar jord i Segersgärde i Västerviks (Gamleby) socken (nu i Lofta socken) i Tjust som evig ägodel till Bo Jonsson, drots i Sverige, för 50 mark i svenska penningar i gängse mynt så gott att 6 mark gäller för 1 lödig. Utfärdaren erkänner sig ha mottagit hela köpeskillingen om 50 mark och förklarar Bo Jonsson och hans arvingar fria från alla krav efter denna dag, samt avhänder sig och sina arvingar egendomen i Segersgärde med alla tillagor och överläter den till Bo Jonsson med arvingar på evig tid med full dispositionsrätt och utan ytterligare anspråk efter denna dag. Utfärdaren ger med detta brev härads-hövdingen i det härad där egendomen ligger fullmakt att ge fasta på egendomen på evig tid till Bo Jonsson eller dennes ombud med fastar som sig bör enligt landslagen och lovar att hålla alla delar av överenskommelsen.

Utfärdaren beseglar tillsammans med riddarna Karl Ulfsson av Tofta och Bengt Filipsson, vilka var närvarande då detta brev skrevs.

Orig. på perg. (26,8 x 23,5 cm, uppveck (nu utplanat) 2,6 cm; 25 rader), Linköpings stadsbibliotek, Stiftsbiblioteket. SDHK nr 11954.

Om riddaren Birger Ulfsson (Ulvåsätten) se SRM s. 22.

Om sigillanterna Karl Ulfsson (Sparre av Tofta) och Bengt Filipsson (Ulv) se SRM s. 53 och 19.

Om orterna se DMS, Småland 4:5; för Segersgärde se ytterligare A. Rydström, Boken om Tjust (1912), s. 139 ff, och F. Lindberg, Västerviks historia I (1933), s. 52; för Stäkeholm se A.-C. Mattisson, Medeltida nordiska borg- och sätesgårdsnamn på -holm (1986), s. 40 f, Lindberg, a.a., s. 49 ff, och Chr. Lovén, Borgar och befästningar i det medeltida Sverige (1996), s. 137 f.

Om detta brev se Rydström, a.a., s. 141.

I brevets överdel har pergamentet skadats i veck och senare lagats på så sätt att ett flertal bokstäver blivit dolda i fogarna. Suppleringar har gjorts enligt sedvanligt brevformulär utan att detta kommenteras i apparaten.

Alla the mæn som thetta bref høra æl[la] se helsar iac Birgher Vlfson riddare æuerdhelika mæth warom Herra / Kennis iac oppinbarlika mæth thessø mino nerwaranda opno breue swa fore æpterkomandom som nerwara[nd]om oc gør allom mannom witerlikt oc konnugth / at iac mæth vilia oc bera[db]no modhe hafuer saalt oc oplatit til æuerdheli[ka] ægho / erlikom

2 oppinbarlika] oppin barlika *utan avstavningstecken vid radskifte.*

- 5   oc velbornom manne Bo / Jofwansson drotzta j Swørike thetta [m]it gothz swasom tiwghu
alna iordh oc ther til [si]w alnaa iordh enne thridhiunx alin mynna j Sigharsgierdhe j Vester-
wika sokn innan Thiust fore fæmtighi marcer swen[sk]a pæninga som nw ga oc gefue¹ æra j
rikeno swa got mynt at s[ies] marcer gøra ena løthugha marcer huilka forscriph[n]a pæninga
summo fæmtighi marcer iac kennis mic fullerlika oc rethlika o[p]burit hafua af thøm for-
10   fornempda Bo Jonssoný æpter min[om] eghna vilia swa at mic allaledhis væl nøgher / Thÿ later
iac then fornempda Bo Jonsson oc hans arua lithugha løsa oc allaledhis væl qwittha vt the
forscriphna · 1 · marcer pæninga · fore alle ýtermere krefuo tiltalan ælla manýng af mic ælla
minom aruom / oc hwariom manne a wara weghna · æpter thenna dagh vidher sannýnd vtan
alt arght. Hwilkit forscriphna gothz j Sigharsgierdhe mæth hws iordh aker oc æng scoghom
15   oc fischedatnom thorpom oc thorpastadhom tomtom oc tomtastadhom qwernom oc
qwernastadhom oc allom androm tillaghom innan gardha oc vtan ner oc fierran engo vndan-
[tak][no] j [wato] ælla thorro som thessgothze af aller tillighat hafuer oc nw tilhøra kan jac
afhender mic oc minom arfuom oc hemolar oc eghnar them fornempda Bo Jonsonni oc hans
aruom til æuerdhelika · ægho · swa at han meth sinom aruom ma thet forscriphna gothz
20   venda oc sælia skipta oc gifua oc allaledhis skipa som honom nýttast oc bæzt sýnis / ohindrat
oc oqwald af mic oc minom aruom oc hwariom manne a wara weghna æpter thenna dagh
vidher sannýnd vtan alt arght. Oc gifuer iac hærathz høfdinganom j samo hæradhe som thetta
gothzit j ligger fulla macht oc wald mæth thessgothze brefue / thet / fornempda Bo Jonssoný ælla
hans wisso vmbudhi at fastfara mæth fastom oc allom schælom æpter thÿ landz lagh tilsæghia
25   · til æuerdhelika ægho nar han ælla hans vmbuth ther fast a badhis likawiis iac sielfuer nær
stadder ware. Thetta lofuar iac Birghero Vlfson riddare fornempda Bo Jonssoný oc hans aruom
fast oc stadhught oc obrutlikit at halda vidher sannýnd vtan alt arght / Oc til alla thessa
forscriphna thinga mere wisso oc høghre bewaring hafuer iac mit incighele latit koma fore
thetta bref / hulkit gifuit oc scrifuit ær with husit Stekaholm / arenø æpter wars Herra býrdh
30   Mccclxxj / innan sancte Marie Magdalene dagh innan nerwaru thessa erlikra manna swa-
som herra Karls Vlfsons af Thoptom oc herra Bæincz Philpussons riddara hulkra incighele iac
bedhis til witnisbyrd for thetta bref /

På baksidan: Littera de domino Birghero Vlfson super empacione terrarum in Sighars-
gerde j Tyussth

Sigill: nr 1, 3 saknas, men sigillremsorna är bevarade; nr 2 endast skåra.

12 forscriphna] for scriphna utan avstavningstecken vid radskifte. 24 tilsæghia] tilsæ ghia utan avstavningstecken vid radskifte. 34 j Tyussth] Med senare hand.

¹Jfr Söderwall: gäver 'gångbar, bruklig'.